

6.1 SÅDAN PLANTER, BESKÆRER OG PLEJER DU ROSER

Plantetid for roser

Oktober er hovedplantetid for roser. I områder med hård frost og meget blæst, f. eks. ved vestkysten, anbefales det at plante roserne om foråret afhængig af vejret i marts/april. Selvom roserne ikke kommer til at blomstre så overdådigt det første år, så har de dog undgået risikoen for frost.

En undtagelse er potteroser. Disse planter er blevet dyrket i pletter og kan plantes året rundt undtagen om vinteren. Det ideelle plantevejr er mildt, overskyet og fugtigt. Roser føler sig specielt godt tilpas i selskab med buksbom, lavendel eller højere stauder (som f.eks. riddersporer eller margueritter). Hvis man ønsker at plante roser et sted, hvor der allerede har groet roser før, skal jorden skiftes ud, da den sikkert er rosen-træt (ensidig udpint). Jorden skal løsnes grundigt ned til en dybde af 60 cm. Roser, som ikke har stået i en potte, bør stå i vand først.

Rødderne kortes lidt af. På disse snitsteder opstår der meget hurtigt nye sugerødder. Mens man ved efterårsplantningen ikke beskærer grene, beskærer man om foråret kraftige floribundaroser og storblomstrede roser ned til 4-5 – og svage ned til 2-4 – knopper. Buskroser og klatreroser beholder det dobbelte antal knopper.

Okulationsstedet skal ligge ca. 5 cm under jordoverfladen. Jorden bør være beriget med kompost. Fordel rødderne jævnt i plan-

tehullet. Fyld så jord på, tryk den til, og vand godt. Denne grundige vanding er meget vigtig for rosen, når den skal slå rod på det nye voksested.

Principielt bør grenene efter plantning af rosen dækkes med jord op i en højde af 20 cm. Denne beskyttelse hjælper planten til at overstå den første fase godt.

Beskæring af roser

Storblomstrede roser har brug for at blive kraftigt beskåret i foråret.

De 5 gyldne beskæringsregler:

1. Først beskæres døde og syge grene eller grene, som har fået frost, ind til det sunde ved.
2. Jo længere en gren bliver beskåret tilbage, jo længere og stærkere vokser den derefter ud.
3. Tykke skud beskæres mindre kraftigt. De udvikler flere og stærkere skud end de tynde.
4. Hvis man ønsker langstilkede blomster

(f.eks. ved storblomstrede roser), skal de skæres længere tilbage.

5. Beskær principielt 1-2 cm over et udadvendt øje (skudanlæg eller knop), som den nye gren skal udvikle sig fra. Visne blomster bør fjernes; det fremmer en fornyet blomstring om sommeren. En undtagelse er vilde roser, som bærer lysende hyben i efteråret, når blomstringen er ovre.

Fortsættes på bagsiden

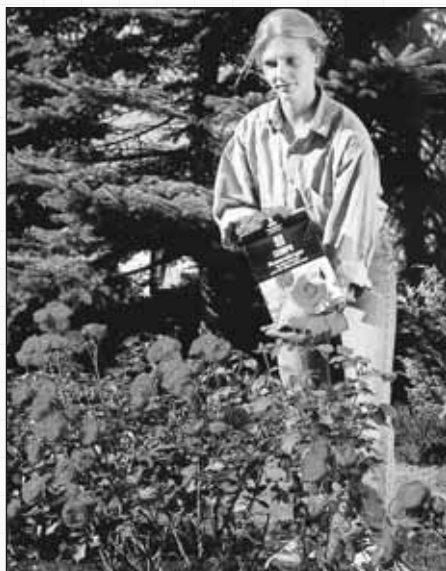

Næring

Første gang planten skal have næring er i det tidlige forår, hvor det er bedst at strø gødning rundt om den med jord dækkede plante. Når jorden så jævnes ud, fordeler næringsstofferne sig.

Dette gælder dog ikke roser, som først plantes om foråret. Disse bør gødes efter min. 3 måneder

I slutningen af maj får rosen sin anden gødsning med en specialgødning til roser. Hvis det er tørt, skal man vande godt efterfølgende. Et godt lag halvforrådnede kompost er også godt.

I juli/august får roserne gødning for sidste gang det år. Det kan ikke anbefales at gøde roserne senere, da deres ved da ikke kan nå at modne til vinteren kommer.

Skadedyr

Bladlus kommer som regel i store mængder efter en længere tørkeperiode. Kun hvis angrebet er voldsomt, bør man sprøjte med et insekticid (f.eks. et pyrethrum-præparat). Fra maj måned lægger rosenbladhvepsen sine æg i kanten af bladene, som så bliver rørformede. Fjern de angrebne, sammenrullede blade med larverne og sprøjt planten - især bladundersiderne - med et skadedyrsbekæmpelsesmiddel. Behandlingen skal gentages efter 14 dage.

Rosenbladhvepsens larver æder grene indefra. Grenenes spidser visner og skal skæres tilbage ind til det sunde ved. Sårene skal smøres med træbalsam eller et lignende middel for at undgå svampeangreb. Ved kraftige angreb er man nødt til at bruge et insekticid.

Farlige sygdomme

Meldug - ses tydeligt som hvid belægning på oversiden af bladene - forekommer tit hos roser om foråret ved for høj fugtighed og for meget kvælstof. Nogle sorter er specielt modtagelige for denne svamp. Så snart symptomerne opdages, sprøjtes rosen med et biologisk middel mod svampe eller et specielt præparat mod "ægte meldug".

Stråleplet er ligeledes en svamp, som begünstiget af kulde, fugtighed og tung jord ødelægger rosens blade. Først får de brunsorte pletter, som breder sig stjerneformet, så bliver bladene gule og falder af. Fjern omhyggeligt det angrebne løv og sprøjt med 14 dages mellemrum med et fungicid mod stråleplet.

Overvintring

Fjern først alle bladene på jorden og de blade, som stadig sidder på grenene. Dæk

rosens fod med 20-30 cm kompost, gammelt møg eller jord. Undgå at bruge tørv, da den suger sig fuld af vand, så den i frostvejr danner en regulær iskappe rundt om rosens fod. De grene, som rager ud, beskyttes med grangrene mod frost, vintersol og udtørrende vinde.

Hvad skal jeg bruge?

- Til plantning: spade, kompost eller muldjord
- Til beskæring: rosensaks, handsker, evt. træbalsam
- Til gødsning: rosengødning
- Til bekæmpelse af skadedyr/sygdomme: pyrethrum-præparat, fungicid
- Til overvintring: helst kompost eller lignende dækningsmateriale, grangrene